

Naantalın kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelma 2022 - 2026

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 319
689/00.01.01.01/2022

Valmistelija

hallintojohtaja Riitta Luotio ja kaupunginlakimies Turo Järvinen

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisten, julkista hallintotehtävää hoitavien yksityisten toimijoiden, koulutuksen järjestäjien sekä työnantajien tulee arvioida ja edistää yhdenvertaisuutta omassa toiminnassaan.

Lain mukaan em. toimijoilla on velvollisuus laatia yhdenvertaisuussuunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Suunnitteluvaiheista säädetään yhdenvertaisuuslaissa ja veloitteen sisältöä täsmennetään lain esitöissä.

Julkista hallintotehtävää hoitavien ja yksityisten toimijoiden kohdalla velvoite koskee niitä työnantajia ja toimijoita, joilla on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä palveluksessa.

Yhdenvertaisuussuunnittelu edistää yhdenvertaisuutta

Yhdenvertaisuussuunnitelma on suunnitelma siitä, kuinka organisaatio omassa toiminnassaan ja työnantajana edistää yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee ja puuttuu syrjintään. Yhdenvertaisuussuunnittelun tarkoituksena on arvioida ja kehittää omaa toimintaa yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta.

Yhdenvertaisuussuunnitelma toimii työkaluna, jonka avulla tunnistetaan toiminnassa mahdollisia syrjintää aiheuttavia tilanteita ja rakenteita. Yhdenvertaisuussuunnittelu tähtää tosiasiallisen yhdenvertaisuuden parantamiseen.

- Viranomaisen yhdenvertaisuussuunnitelman avulla voidaan tunnistaa erilaisten asiakasryhmien tarpeet ja varmistaa, että kaikki pystyvät yhdenvertaisesti käyttämään viranomaisen tarjoamia palveluita.
- Koulutuksen järjestäjän yhdenvertaisuussuunnitelma auttaa tunnistamaan erilaisten oppilaiden tarpeet sekä voi tarjota työkaluja häirintään puuttumiseksi.
- Työnantajan yhdenvertaisuussuunnitelma on hyvä henkilöstöpolitiikan väline.

Kaupungin olemassa olevat tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Naantalın kaupungilla on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka osalta yhdenvertaisuuden edistämistä ja toimien vaikuttavuutta on seurattu yhteistyötoimikunnassa henkilöstön kanssa. Suunnitelma ja toteumaraportti on lisäksi tuotu kaupunginhallituksen käsittelyyn viimeksi 14.8.2020.

Naantalın kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää ne periaatteet ja toimenpiteet, joihin Naantalın kaupunki työnantajana sitoutuu edistääkseen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja

suunnitelmallisesti. Tämän lisäksi kaupungin ylläpitämällä oppilaitoksilla on omat yhdenvertaisuussuunnitelmansa. Em. suunnitelmat eivät kuitenkaan kata ns. toiminnallista yhdenvertaisuussuunnitelmaa koskien viranomais-toimintaa ja kaupungin asiakkaiden kohtelua. Yhdenvertaisuusvaltuutetun mukaan tällainen tulee laatia olemassa olevien suunnitelmien lisäksi.

Yhdenvertaisuussuunnittelun ydinosa ovat arviointi, konkreettiset toimenpiteet ja toimeenpanon seuranta

Yhdenvertaisuussuunnittelun keskeiset elementit ovat toiminnan nykytilan arviointi, sen pohjalta suunnitelmassa asetetut konkreettiset tavoitteet, sekä toimenpiteiden toteuttamisen seuranta. Yhdenvertaisuussuunnittelussa ja arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota eri syrjintäperusteisiin ja toiminnan kannalta merkityksellisiin erilaisiin väestöryhmiin.

Viranomaisten, joiden tehtäviin kuuluu hallinnon alan valvontaa ja ohjausta, on kiinnitettävä suunnittelussaan huomiota siihen, että valvottavat ja ohjattavat toimijat myös toimeenpanevat tehokkaasti yhdenvertaisuuden edistämismittareita.

Toimenpiteiden, joilla yhdenvertaisuutta edistetään, tulee olla toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Suunnitelmalle on laadittava seuranta ja seurannan toteutustavan tulee käydä ilmi suunnitelmasta.

Yhdenvertaisuussuunnittelun valvonta

Työnantajan yhdenvertaisuussuunnitelmia valvoo aluehallintovirastojen työsuojeluviranomaiset.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu puolestaan valvoo, että toimijat, joiden pitää lain mukaan edistää yhdenvertaisuutta myös noudattavat velvoitteitaan. Mikäli suunnitteluun velvoitettu toimija ei tee yhdenvertaisuussuunnitelmaa, yhdenvertaisuusvaltuutettu voi viedä asian yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi. Lautakunta voi velvoittaa toimijan tekemään suunnitelman ja tarvittaessa asettaa määräyksen tehosteeksi uhkasakon.

Naantalın kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2026

Naantalın kaupungin toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2026 on valmisteltu hallintopalveluissa yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Yhdenvertaisuussuunnitelmasta on pyydetty nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston lausunnot 3.11.2022 mennessä.

Naantalın kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2026 on liitteenä.

Liite 1, KH 7.11.2022

Nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston lausunnot yhdenvertaisuussuunnitelmasta ovat liitteinä.

Liitteet 2 - 4, KH 7.11.2022

Nuorisovaltuuston mielestä yhdenvertaisuussuunnitelma on toimiva ja erityisesti huomioitavat ryhmät on otettu suunnitelmassa laajasti huomioon.

Vanhusneuvoston lausunto ei niinkään koske yhdenvertaisuussuunnitelmaa, vaan on muuta palautetta kaupungille ikäihmisiä koskevissa asioissa.

Vammaisneuvoston lausunto sisältää niin ikään palautetta kaupungille. Yhdenvertaisuussuunnitelmaan on lisätty puhevammaisia koskevana lauseena kohtaan 3 ”Vammaisuus” ”Puhevammaista henkilöä on mahdollista auttaa esimerkiksi selkokielen käyttämisellä, tulkkipalveluilla sekä teknisin apuvälinein”.

Yritysvaikutusten arviointi

Suunnitelmalla on myönteinen vaikutus kaupungin vetovoimatekijöihin ja elinvoiman vahvistamiseen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Naantalın kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2022-2026 liitteen mukaisena ja toimittaa sen yhdenvertaisuusvaltuutetulle tiedoksi.

Kaupunginjohtaja oikeutetaan tekemään yhdenvertaisuussuunnitelmaan tarvittavia muutoksia.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että henkilökunnan edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.